

ההמתנה בעבודת יוה"כ עד שיגיע שיעור למדבר [דף ס"ח]

הרב ירון סולברג

בגמ' בתחילת פרק שביעי איתא שהקריאה איננה עבודה אלא "צורך עבודה" ולרש"י נצטרך לומר שהכהן מעוכב גם מביצוע "צורך עבודה" ולא רק מעבודה גמורה.

השפת אמת הקשה על רש"י: "מפי רש"י נראה דמה"ת אסור להתחיל בעבודה אחרת קודם שהגיע שיעור למדבר. ולפ"ז צ"ע איך יכולין לסמוך על הסימן של ההילוך ג' מילין דאמר ר' יהודה, דאפשר שהיה איזו עיכוב בדרך. ולולי דברי רש"י היה נראה דאין זה מה"ת, רק משום דבא לקרות הפרשה נכון יותר שיגמור כל המצוה ויקרא אח"כ, לומר שקיים כפי הנאמר בתורה, ולכן א"צ בירור גמור רק באומד הדעת."

השפת אמת תמה לדרכו של רש"י שהעיכוב הוא מן התורה, איך אפשר לסמוך על אומדנא, על אותו סימן המוזכר במשנה בדבריו של ר' יהודה. ורצה השפ"א לבאר שהסיבה שיש להמתין עם הקריאה עד להגעת השעיר למדבר היא לצורך הקריאה.

בירושלמי [פ"ז ה"א]: "מניין לקריאת הפרשה? רבי אידי בשם רבי יצחק: 'ויעש' מה תלמוד לומר 'כאשר צוה ה' את משה' מיכן לקריאת הפרשה."

הכהן מצווה לקרוא ולהראות לעם שקיים את האמור בפרשה. נראים הדברים שלכך כיוון השפת אמת באומרו "משום דבא לקרות הפרשה נכון יותר שיגמור כל המצוה ויקרא אח"כ לומר שקיים כפי הנאמר בתורה", ולפי דרכו אין כלל עיכוב בעבודות אלא רק בגלל הקריאה. רצוי לקרוא לאחר שהגיע השעיר למדבר כדי שיוכל לומר

בעיצומה של עבודת הכהן הגדול ביום הכיפורים, לאחר שנתן הכהן הגדול את השעיר לעזאזל ביד האיש העיתי להוליכו למדבר, הייתה הפסקה גדולה בעבודת היום.

"אמרו לו לכהן גדול הגיע שיעור למדבר ומניין היו יודעין שהגיע שיעור למדבר דרכיות היו עושין ומניפין בסודרין ויודעין שהגיע שיעור למדבר אמר ר' יהודה והלא סימן גדול היה להם מירושלים ועד בית חדרו ג' מילין הולכין מיל וחזורין מיל ושוהין כדי מיל ויודעין שהגיע שיעור למדבר."

וברש"י: "אמרו לו לכהן גדול וכו' - שאינו רשאי להתחיל בעבודה אחרת, עד שהגיע שיעור למדבר שנאמר 'ושלח את השעיר במדבר', ואחר כך ואת חלב החטאת יקטיר המזבחה."

שמענו כאן בדברי רש"י שלאחר שילוח השעיר אין הכהן רשאי להתחיל עבודה אחרת עד שיגיע השעיר למדבר.

יש לברר בשיטת רש"י מה א"א לעשות עד שיגיע השעיר למדבר.

הפסוק שציין רש"י עוסק בהקטרת אימורי הפר והשעיר, ולפי זה ניתן היה להבין שהעיכוב הוא רק מעבודה זו, ואולי מעבודות נוספות המפורשות בפרשה. אולם מהמשך דברי רש"י ניתן לדייק שגם לקרוא בתורה לא יכול, שכך פירש"י על הגמ' "כיון שהגיע שיעור למדבר נעשית מצותו"- "ומתחיל לקרות הפרשה". לעומת הראשונים שנראה לקמן⁸ שהעיכוב הוא רק בעבודות היום אך לקרוא בתורה ניתן היה.

א. שיטת הר"י מלוניל

זו. (ע' מקדש דוד סי' כ"ד סק"א שהניח בצ"ע מדוע סתם הרמב"ם שנעשית מלאכה זו בכה"ג).

עכ"פ לרש"י, שע"פ פשוטו הכה"ג הוא זה שקרע את האימורים, נצטרך לומר דזו לא מלאכה חשובה העומדת בפני עצמה ושייך בה דין ההמתנה. פעולת קריעת האימורים היא רק הכנה להקטרה שתיעשה אחר כך. וכך מצינו בליקוטי הלכות לבעל החפץ חיים שכתב: "דמאחר דקיי"ל שאינו רשאי להתחיל בשום עבודה ואף לקרות בתורה עד שיגיע שיעור למדבר, לכן הכין את עצמו בעת הזה למסור הפר והשעיר לשריפה."

בנוסף, ניתן לדייק מהסוגיא בדף ע"א. ששריפת הפר והשעיר צריכה להיעשות בצמוד – עד כמה שניתן – לשילוח השעיר לעזאזל. כך נאמר שם בדברי אביי: "אמר קרא: 'זהמשלח', 'זהשורף' – מה משלח דמעיקרא אף שורף דמעיקרא." ובתו"י על אתר: "ולכך מוקמינן ליה קודם אילו ואילו העם אחר שילוחו של שעיר מיד." וכן מצינו בתחילת פרק שביעי שהמשנה מדגישה: "הרואה כהן גדול כשהוא קורא אינו רואה פר ושעיר הנשרפין." וברמב"ם: "ובזמן קריאתו שורפין הפר והשעיר בבית הדשן." לא נתבאר לי מה היה ההכרח שיתבצעו שתי אלה: הקריאה והשרפה באותו הזמן. אך חזינן שיש הקפדה יתירה על כך שיעשו בו זמנית. ומכיוון שכך, יובן שצריך היה הכה"ג להכין כל האפשר לשריפה כדי שזו תתבצע בזמן הקריאה בתורה.

שקיים את עיקר עבודות היום. הקושי הגדול בדרכו זו של השפ"א, מדוע לא נדחה את הקריאה לאחר הטבילה השלישית או הרביעית. לו היינו עושים כך ניתן היה "להרוויח" קיום של כמה פס' נוספים בפרשה.²

קושי נוסף שיש לתת עליו את הדעת הוא המשנה הקודמת בפרק: "בא לו אצל פר ושעיר הנשרפין, קרען והוציא את אימוריהן, נתנן במגיס והקטירן על גבי המזבח. קלען במקלעות, והוציאן לבית השריפה." לכאורה יש כאן עבודה שנעשתה לאחר שילוח השעיר לעזאזל. לפי פשט המשנה היתה כאן הקטרת אימורים, אך בגמ' מתבאר שההקטרה נעשית לקמן. מכל מקום, קריעת האימורים והכנתם להקטרה נעשתה כאן ע"י הכהן הגדול. רש"י במשנה לא חש בזה שום קושי שכך פירש: "חזר לו התנא לסדרו הראשון שהוא מסדר עבודת כהן גדול, וקתני בא לו כהן גדול אצל פר ושעיר העומדים לישרף, אחר שמסר את המשתלח למי שהוא מוליכו, בא לו אצלם, וקרעם והוציא האימורין."

נראה מדברי רש"י דזו לא נחשבת עבודה כלל. והנצי"ב במרומי שדה פירש כך: "ולא תקשה ממעשה האמורין של פר ושעיר שנוטלין לפני שיודעין זה [שהגיע שעיר למדבר-י. ס.], ואע"ג דצורך עבודה היא אבל שאני התם שאין זו מלאכת כהן גדול כלל." למה התכוין באומרו "שאיין זו מלאכת כהן גדול כלל"? והלא רש"י בפירוש נקט שהכה"ג עשה זאת. בדוחק נאמר לדרכו של הנצי"ב שאין הכרח שהכה"ג יעשה מלאכה

ב. ע"י בהמשך שהבאנו דברי התו"י בהסבר עיתוי קריאת התורה ועל פיהם ניתן ליישב ד' השפ"א.

ג. כאמור כך הפשט ברש"י. ולא הבנתי דברי ערוך השולחן העתיד [קדשים סי' קס"א סקט"ו] שכתב שיש בזה מחלוקת בין רש"י להרמב"ם ולרש"י לא עשה הכהן שום מלאכה לרבות קריעת האימורים. וכבר תמה בזה בס' שמועת חיים [ב' רפ"ב].

ואפשר לומר אולי בתרי אנפי נוספים: יתכן, שרש"י נקט את הפסוק של האימורים לרבותא, לומר שאפילו הקטרה זו שתחילתה נעשתה כבר [כמו שלמדנו במשנה הקודמת], בכל זאת חשובה ההקטרה שטרם נעשתה עבודה, ולא ניתן לבצע אותה טרם הגעת השעיר למדבר.

באופן אחר ניתן ליישב ולומר שרש"י בדווקא נקט הפסוק שמירי באימורים, מכיוון שיש זיקה בין השעירים. שהרי ראינו בכמה מקומות ששני השעירים תלויים וקשורים זה בזה, וע"כ יש רבותא שאפילו הקטרת אימורי השעיר הפנימי ששייכת מאוד לשילוח השעיר לעזאזל דכחד קרבן הסי, גם היא תלויה ועומדת עד להגעתו למדבר.

שיטה נוספת שמצינו בדברי הראשונים היא שיטת הר"י מלוניל¹.

הר"י מלוניל מודה לרש"י שאין להתחיל בעבודה אחרת עד שיגיע השעיר למדבר. אולם לקרוא בתורה-אפשר: "לפי שאינו רשאי להתחיל בעבודה אחרת עד שהגיע שעיר למדבר... ולכך היה קורא בתורה כדמפרש ואזיל בעוד שהיו משלחין אותו לעזאזל."

הקושי הגדול בשיטת הר"י מלוניל הוא סידורן של המשניות. המשנה המסיימת את הפרק השישי בה נאמר כיצד מודיעים לכה"ג שהגיע השעיר למדבר, ומיד אחר כך פותח הפרק השביעי: "בא לו כהן גדול לקרות". משמע שעד כה הוא היה מעוכב מלקרוא.

אם נחזור לגופם של דברי רש"י ולראיה שהביא מסדר הפס' בפרשה, נראה שהמניעה מדין תורה היא דווקא מעבודות הכתובות בפרשה. וגם אם נאמר שלפי רש"י הקריאה בתורה ביוה"כ חיובה מדין תורה, כדמשמע מפירושו בר"פ בא לו: "בא לקרות את הפרשה דילפינן ממילואים", מ"מ נראה שמדין תורה יש להמתין דווקא עם העבודות הכתובות בפרשה עד להגעת השעיר למדבר. ולכן למד זאת מסדר הפסוקים, ומהקטרת החלב הכתובה לאחר שילוח השעיר. חכמים תקנו שגם עם הקריאה בתורה יש להמתין עד שיגיע השעיר למדבר. ע"פ זה לא יקשה איך למד רש"י מהקטרת החלב לקריאת התורה. כך באר הגרי"ש אלישיב בד' רש"י. וקושיית השפ"א ג"כ לא תהא קשה כעת. לגבי קריאת התורה, לכל הפחות, שבה החיוב להמתין עד הגעת השעיר למדבר הוא מדרבנן, שפיר נוכל לסמוך בזה על אומדנא.

לגבי אופן הלימוד ברש"י, יש להבין, שהרי בין "ושילח את השעיר במדבר" ובין "ואת חלב החטאת" מפרידים שני פסוקים. מחוור היה יותר לו רש"י היה מציין את הפסוק: "ויצא ועשה את עולתו" - ללמד על עולתו ועולת העם שצריכות להיות לאחר ההגעה למדבר.

בדברי האחרונים יש מי שרצה להגיה בדברי רש"י ולומר שצ"ל באמת את הפסוק הקודם.

התוי"ט והנצי"ב נקטו דאי"ז בדווקא וה"ה שיכול היה רש"י לנקוט הפסוק הקודם.

ד. הערות במסכת יומא ס"ח ע"ב ד"ה מתניתין.

ה. עי' שיח יצחק לדף ס"ח ע"ב ד"ה אמרו לו שהביא כן בשם שיטה כתב יד.

ו. עי' למשל גבורת ארי ליומא ס"ו ע"ב ד"ה עתי: "הוה ליה שיער של שם ושל עזאזל כחד וכאילו הן קרבן אחד" ועי' הערות הגרי"ש אלישיב ליומא מ"א ע"א ד"ה וא"כ.

ז. וכן בריטבי"א ל"ה ע"ב ד"ה עבודת יחיד[כמו שצויין בסי' שערי היכל], אמנם במשנתנו כתב כרש"י.

אמנם בירושלמי^ח מצינו שהיתה גירסא אחרת בסדר המשניות בפרק: "בא לו אצל פרו וכו' אנן תנינן בא לו אצל הפר ואצל שעיר הנשרפין, אית תניי תני בא לו כהן גדול לקרות."

לאותה גירסא המובאת בירושלמי, מסתדרת מאוד שיטת הר"י מלוניל: קריאת התורה נעשתה מיד, ורק לצורך המשך עבודות היום חיכו להגעת השעיר למדבר. אך בר"י מלוניל עצמו נראה שגירסתו בסידור המשניות בפרק היא כגירסת ספרינו. לפי דרכו נצטרך לדחוק שאין לדרוש "סמוכים" בין תחילת פרק "בא לו" ובין סיום הפרק הקודם. בא לו כה"ג לקרוא עוד קודם לכן, עוד לפני המשנה שהזכירה הסימנים שעשו כדי להודיע שהגיע השעיר למדבר.

לשיטת הר"י לא קשה הקושיה ששאלנו קודם, איך למדו לקריאת התורה מדין הקטרת החלב. דבאמת לא למדו והקריאה מותרת. לדרך זו אף מיושב מדוע דווקא כעת באמצע היום הכה"ג קרא בתורה. כי לעשות עבודה אחרת מסדר היום לא יכול היה, וכיון שישנה חובת קריאה לכן מימש אותה כעת.

לפי רש"י באמת קשה קצת מדוע דווקא כעת קרא הכה"ג בתורה.

ישוב לענין ישנו בדברי התוספות ישנים בתחילת הפרק: "הכא הואיל והפסיק עבודת היום וגם עשה עיקר עבודות כפרה יש לקרות ולברך על המחילה ועל סדר הברכות. בירושלמי-מנין לקריאת הפרשה? ... ויעש, מה ת"ל 'כאשר ציווה ד' מכאן לקריאת הפרשה." נראה מדבריו שיש כאן שתי

סיבות מדוע נבחר העיתוי לקריאת התורה דווקא כעת: "הואיל והפסיק" מכיוון שעל כורחנו יש הפסקה בעבודת היום בגלל חובת ההמתנה להגעת השעיר למדבר, ומכיוון שעשה עיקר עבודות כפרה מתאים לקרוא כעת, כמו שמובא בתו"י שם מהירושלמי [שהובא לעיל] שהמקור לקריאה להראות שקיים הכהן את מה שכתוב בפרשה.

ואפשר שיש כאן הטעמה נוספת בתו"י, שהזכיר הברכות שהכהן מברך וביחוד: על המחילה. מתי שיך לברך ברכה זו? לאחר שהגיע השעיר למדבר והלבינה הלשון של זהורית^ט.

לפי זה יובן שלמרות שנשארו עבודות כפרה, כשעיר חטאת חיצון והקטרת האימורים, בכל זאת קרא כבר הכהן בתורה, מכיוון שכבר ישנה המחילה וצריך להודות עליה, זאת בצירוף לנאמר כבר שממילא הייתה הפסקה בעבודות היום בגלל החיוב להמתין עד הגעת השעיר למדבר.

בדברי הרמב"ם מצינו שיטה נוספת: "ואחר שמשלח את השעיר ביד מוליכו חוזר אצל הפר והשעיר... וקורען ומוציא את אימוריהן ונותנן בכלי ומקטירן על גבי המזבח ומחתך שאר בשרן חתיכות גדולות... ומשלחן ביד אחרים להוציאן לבית השריפה... כיון שהגיע שעיר למדבר יצא כהן גדול לעזרת הנשים לקרות בתורה ובזמן קריאתו שורפין הפר והשעיר בבית הדשן."

מבואר בדבריו שלקרא בתורה א"א היה עד שהגיע השעיר למדבר, אולם לקרוע את האימורים ולהכין החלקים שצריכים להישלח לשריפה אפשר. כך הבין המהר"י

ח. יומא פ"ו ה"ו

ט. ע"י חידושים וביאורים להגר"ש גריינמן [ס"ח ע"ב ד"ה מתניין] שבאר שבאמת לא הייתה מניעה מלקרוא את הפרשה מיד, והטעם שלא עשו כן הוא מפני שראוי לברך על המחילה לאחר השילוח והלבנת הלשון.

לעזרת נשים. עכ"ד. וכן הוא להדיא בלשון הרמב"ם כיון שהגיע שיעור למדבר יצא כה"ג לעזרת הנשים לקרות בתורה.^י לפי דרך זו באמת חלוק הרמב"ם עם רש"י. אין דין של עיכוב ממלאכה, אך ישנו דין שצריך להישאר במקומו עד לסיום העבודה. לפי זה באר הגרי"ד^י את מה שעשה הכה"ג במשנה הקודמת. הכהן הגדול עסק שם בקריעת האימורים והכנתם להקטרה. לעיל הוצרכנו לומר שאין זו ממש עבודה. אולם לדרך שנתבארה כעת, מעיקרא לא קשה. לא היה כל איסור להמשיך בעבודה בתוך העזרה.

והוסיף הגרי"ד והטעים מה שנתקשו הכל בד' הרמב"ם שכ' "ומקטירן על גבי המזבח". אמנם במשנה כתוב- "נתנן במגיס והקטירן על גבי מזבח" ואולם בגמ' נתבאר שהכוונה "להקטירן על גבי מזבח". ורש"י פירש שע"כ הלא לא היה מקטיר כעת אלא רק מאוחר יותר ולכן צ"ל "להקטיר" שרק הכין את האימורים להקטרה. מדוע איפוא כתב הרמב"ם כלשון המשנה ולא כמסקנת הגמרא. הכסף משנה וכן המהר"י קורקוס כתבו ליישב שהרמב"ם סמך על מה שכתב בפרק ד'.

אך הגרי"ד מבאר שלא רק שיותר לכהן הגדול להכין את האימורים להקטרה עוד קודם הגעת השעיר למדבר, אלא שיש סיבה בדווקא שהדבר יעשה כעת. עבודות הפר והשעיר המיוחדות ליום הכיפורים נעשות בבגדי לבן. לפי זה היה מקום לומר שגם ההקטרה של הפר והשעיר תיעשה בבגדי

קורקוס' שיהיה הבדל בין קריאת התורה לשאר עבודות: "וכתב רש"י שהטעם בזה לפי שאינו יכול להתחיל בעבודה עד שיגיע שיעור למדבר...ומדברי רבינו נראה שאינו נמנע מלעבוד אלא שאינו קורא עד שיגיע שיעור למדבר."

ולכאורה תמוה מהיכ"ת שקריאת התורה תהיה חמורה יותר משאר העבודות, ביחוד שמהפסוקים משמע שצריך להיות עיכוב בעבודות של סדר היום.

ב'הר המוריה' על הרמב"ם נראה שאף הרמב"ם מודה לרש"י, ומה שהוציא הכה"ג את האימורים והכין החלקים לשריפה אי"ז עבודה חשובה ולכן ניתן היה לעשותה עוד קודם שהגיע השעיר: "וזה היה מותר[הוצאת האימורים ושאר האמור בהל' ז'-י. ס.]תיכף משמסר השעיר למשלחו אבל לא היו שורפין את הבשר עד שהיה הכה"ג קורא וזה היה לאחר שהגיע השעיר למדבר." הקושי הגדול לפי מה שנתבאר עד כה בד' הרמב"ם, מדוע לא נזכר להדיא בדבריו שקיימת חובה זו או אחרת להתעכב בעבודה בזמן השילוח. ונראה שלכן מיאנו בדרך זו חכמי בריסק, הגר"ח^י, הגרי"ז והגרי"ד סולוביצקי. לשיטתם לא היה איסור להמשיך בעבודה, אמנם לפי דרכם ישנו יסוד חדש. הכהן הגדול צריך היה להישאר על עומדו במקום העבודה עד שזו מסתיימת: "מצאנו במשנה יומא...אמרו לו לכהן גדול הגיע שעיר למדבר...דקודם שנעשית מצותו לא היה רשאי לקרות ושמעתי מאאמו"ר...דהוא משום דעד גמר מצות שילוח הכה"ג צריך להיות עומד בעזרה ולא היה רשאי לצאת

י. כך גם נקט בערוה"ש קדשים סי' קס"א סט"ו

יא. חידושי הגר"ח על הש"ס עמ' ל"ד סי' נ"ז

יב. במכתב, נדפס בסוף חידושי הגרי"ז על הרמב"ם.

יג. שיעורי הגרי"ד-קונטרס עבודת יום הכיפורים לדף ס"ח ע"ב; הררי קדם סימן ע"ז וסימן פ"א הערה ז'

עבודה זו כולה צריכה להתבצע ע"י הכה"ג. ולכן אם יש בכלל מושג של איש עיתי שיכול לבצע את השילוח במקום הכה"ג, זה רק אם השליחות נמסרת לידי באופן ישיר. מתוך כך הגרי"ד אפילו הסתפק אם אפשר לשלוח בידי מי שאינו בר שליחות-קטן וכדו'. ואמנם הדבר אברהם^{טו} דחה מכל וכל את דברי החכם השואל שרצה לומר שצריך גברי שליחות. גם אחרונים נוספים^{טז} נקטו להדיא שאין כאן שליחות. מאידך יש לציין את הגמרא^{יז} המספרת על כך שהמשלח היה פוגש את הכה"ג ואומר לו 'עשינו שליחותך'^{יח}.

על כל פנים אפשר ללכת בדרכו של הגרי"ד, ולומר שאף אם אין זו ממש שליחות אכתי כיון שהכה"ג חייב לדאוג לשילוח, צריך השילוח לצאת ממנו.

הגרי"ד הביא גם ראיה מדין נטמא משלחו נכנס טמא לעזרה ומשלחו. לכאורה מהיכ"ת להתיר להיכנס לעזרה בטומאה? וכי א"א שהכה"ג יצא אליו החוצה ושם ימסור לו את השעיר? אלא שכמו שהתבאר כיון שהשילוח הוא חלק מעבודת היום, לכן הוא צריך להתבצע בעזרה ולא בחוץ. ואמנם בס' רינת יצחק^{יט} תמה על הדברים דסו"ס כיון שעצם העבודה נעשה בחוץ – השילוח הרי הוא בחוץ - מדוע העובר צריך להיות בפנים.

לבן, ובכל זאת הקטרת הפר והשעיר נעשית יחד עם אילו ואילו העם בבגדי זהב, ובאמת כך עולה מסדר הפס' בפרשה שתיעשה ההקטרה בבגדי זהב, ועוד שאין האימורים מעכבים. עכ"פ ממה שאמרה המשנה שיעשה הכה"ג את ההכנה להקטרה כעת, למד הגרי"ד דזה בדווקא, כדי שיהיה "קיום" של הקטרה, התחלה של הקטרה של הפר והשעיר בבגדי לבן. ולכן נקט הרמב"ם לשון "ומקטירן" לרמז על הענין. עפ"ז באר גם את הצורך בכלי שרת להולכת האימורים. אף שבעלמא א"צ בכלי שרת להולכת איברים ולתוס' כאן זוהי קושית הגמרא, מ"מ הרמב"ם הכריח זאת כדי שתהיה חלות של הקטרה כבר בשעה זו שהכה"ג מכין האימורים ולכן צריך בדווקא לתייתם בכלי שרת.

היסוד שהתבאר קודם לכן בדברי הגר"ח והגרי"ד שעד גמר מצות השילוח צריך הכה"ג להישאר על עומדו, במקומו, הוא המשך לשיטתו של הגרי"ד בגדר שילוח השעיר המשתלח ע"י הכהן הגדול. הגרי"ד נקט שיש כאן כעין שליחות ועל כן הדגישה המשנה "מסרו למי שהיה מוליכו". צריך שהכה"ג בעצמו ימסור את השעיר לידי האיש העיתי. מדוע? שילוח השעיר הוא חלק מעבודת היום,

יד. יומא ס"ו ע"א

טו. חלק ב' סימן ח' אות א' ואילך

טז. עיי' הערות הגרי"ש אלישיב לדף ס"ז ע"ב ד"ה והשפ"א-דוכי בדיני שליח וכלל שליחות קעסקינן הכא הא מיניה וביה מוכח דלאו בגדר שליחות איירי הכא... הרי הכה"ג צריך להתעסק בעבודתו ומעוכב הוא מלהיות המשלח... וא"כ היאך עושה וממנה שליח".

יז. יומא ע"א ע"א. ועיי' ברא"ש בסדר עבודת יום הכיפורים שהכניס גמי' זו בתוך עבודת היום לאחר שדיבר על המשלח.

יח. בשפת אמת לדף ס"ו ע"ב כתב גבי חלה שמשלחו ביד אחר, שיש להסתפק האם מספיק שהשליח הראשון ימנה את השליח השני או שצריך השני להתמנות ישירות ע"י הכה"ג. נר' שהבין ג"כ שיש כאן שליחות או לכה"פ צורך בזיקה ישירה בין הכה"ג לאיש העיתי.

יט. לר' אברהם יצחק סורוצקין - ויקרא ט"ז כ"א

לרמב"ם קאי על הכה"ג.
מה פשר המחלוקת? מדוע לרש"י הוציאו לבית השריפה וכל החיתוך נעשה בחוץ, ולרמב"ם התחיל הכה"ג בחיתוך מועט עוד קודם ההוצאה לשריפה.
נראים הדברים שכשם שמצינו בהקטרה שעשה הכה"ג את תחילת ההקטרה, כמו שדייק הגרי"ד, כך גם לגבי הכנת החלקים הנשרפים בחוץ. הכהן הגדול היה חותך כדי שיהיה שותף גם למלאכה זו, ולכן הגם שבשאר הנשרפים החיתוך נעשה בחוץ ע"י השורפים^{כא}, כאן ביו"כ הכה"ג הוא זה שהחל בחיתוך^{כב}.

ע"פ זה יתכן לבאר מחלוקת נוספת בין רש"י להרמב"ם, שנחלקו בפירוש "קלען במקלעות והוציאו לבית השריפה"^{כג}.
רש"י פירש במשנה: "כמין קליעה ד' בני אדם נושאים שני מוטות...ושלימין הן אלא שנקרע כריסן להוציא אימוריהן."
וברמב"ם: "ומחתך שאר בשרן חתיכות גדולות מעורות זו בזו כמין קליעה ואינו מפרק אותן ומשלחן ביד אחרים להוציאן לבית השריפה ומנתחין אותן שם בעורן."
והנה בברייתא בגמ' איתא: "תנא לא היה מנתחין ניתוח בשר עולה אלא עור על גבי בשר". רש"י באר דקאי על השורף, אך

כ. במשנה בס"ז ע"ב.

כא. "וכיצד מעשה חטאות הנשרפות...ומוציא שאריתן חוץ לעיר ומנתחין אותן שם כנתחי העולה בעורן" [מעשה הקרבנות פי"ז ה"ב]

כב. ובסי' שיערי היכל סי' קס"ד רצו לבאר שהניתוח בעזרה נועד להוציא מטעות שיש כאן הקטרה בחוץ ח"ו. ע"י החיתוך בעזרה בעוד העור עליהם ידעו הכל שהפר והשעיר מובלים לשריפה ולא להקטרה.